

Nowogard na 8 miejscu w rankingu gmin pod względem najtańszych odpadów.

W następstwie uchwalenia w dniu 1 lipca 2011r. przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w ramach której gminy zobowiązane zostały do stworzenia i wdrożenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, radni Rady Miejskiej w Nowogardzie podjęli pakiet uchwał regulujących gospodarkę odpadami na terenie gminy Nowogard.

Powołany przez burmistrza Nowogardu zespół do spraw opracowania i wdrożenia nowego systemu gospodarowania odpadami od wielu miesięcy pracował nad jego stworzeniem. W efekcie przeprowadzonych i wdrożonych czynności gmina Nowogard jest obecnie na etapie oczekiwania na oferty firm uczestniczących w przetargu (termin złożenia ofert upływa z dniem 10 czerwca br.).

Dla przypomnienia zaznaczyć należy, iż za pośrednictwem Burmistrza zespół przedłożył na listopadowej sesji Rady Miejskiej pełną kalkulację systemu gospodarowania odpadami i projekt uchwały dotyczącej wyboru metody ustalenia opłaty, jako metody naliczanej od osoby. Opłata ta byłaby zatem iloczynem ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość i ustalonej przez Radę Miejską stawki za jedną osobę. Jednakże wobec negatywnego stanowiska Radnych projekt ten został z listopadowej sesji wycofany.

W związku z tym zespół przygotował do wyboru przez Radę Miejską projekty uchwał dotyczący wszystkich czterech metod ustalenia opłaty przewidzianych w Ustawie, tj metody ryczałtowej od gospodarstwa domowego, metody liczonej od zużycia wody, metody liczonej od powierzchni lokalu oraz od osoby.

Propozycje te poprzedzone zostały konsultacjami (spotkaniami) z mieszkańcami, które odbyły się zarówno na terenie miejskim, jak i na terenie wiejskim.

W zakresie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi radni Rady Miejskiej dokonali wyboru metody ryczałtowej od gospodarstwa domowego.

Uchwała ta przewiduje podział gospodarstw domowych na 3 kategorie:

- małe – składające się z nie więcej niż 2 osób,
- średnie – składające się z nie mniej niż 3 osoby i nie więcej niż 5 osób,
- duże składające się z nie mniej niż 6 osób.

Miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami zgodnie z podjętą uchwałą dla osób segregujących odpady, będzie wynosić:

- od małych gospodarstw – 27 zł
- od średnich gospodarstw – 41 zł
- od dużych gospodarstw – 50 zł

natomiast w przypadku braku chęci segregacji, będzie ona wyższa i wyniesie:

- od małych gospodarstw – 35 zł
- od średnich gospodarstw – 53 zł
- od dużych gospodarstw – 65 zł

Zaznaczyć należy, iż wybrana przez Radę Miejską metoda i ustalone w ślad za nią stawki nie są stałe i po okresie kilku, kilkunastomiesięcznej obserwacji i dokładnej analizie mogą oczywiście ulec zmianie, dopasowując system do specyfiki gminy Nowogard. Władze samorządowe nie są przeciwne modyfikacji systemu, jednakże modyfikacja ta musi uwzględniać podstawowe wymagania nakreślone przez Ustawodawcę, a więc zapewnić samofinansowanie systemu gospodarowania odpadami (gmina nie ma możliwości dopłacania do systemu, ani na nim zarabiania) oraz jak najlepszego dopasowania do specyfiki mieszkańców.

Co więcej wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Słajsina, na terenie którego znajduje się Regionalny Zakład Gospodarowania Odpadami, na sesję Rady Miejskiej, która odbyła się w dniu 29 maja br, zespół przygotował uchwałę dotyczącą 90% dopłaty do stawek opłat za odpady segregowane, które uiszczać mają mieszkańcy tej miejscowości w zamian za uciążliwości związane z funkcjonowaniem RZGO.

Pierwszą opłatę właściciele nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Nowogard będą zobowiązani wnieść do 10 lipca 2013 r. na podstawie złożonych deklaracji, które w chwili obecnej są przyjmowane przez pracowników Zarządu Budynków Komunalnych, w siedzibie tej instytucji, tj. w Nowogardzie, przy ulicy 700-Lecia 14.

W związku z olbrzymią wagą sprawy oszacowanie planowanych kosztów gospodarowania odpadami na terenie gminy Nowogard zlecono zewnętrznej firmie konsultingowej, która podobne opracowania przygotowywała dla kilkudziesięciu innych gmin w Polsce. Przedstawiciele firmy, na posiedzeniu Rady Miejskiej zaprezentowali sposób wyliczenia opłaty.

W trosce o mieszkańców gminy Nowogard po raz kolejny chcielibyśmy przekazać Państwu kilka niezbędnych uwag, które pomóc mają w zaadoptowaniu się do nowych warunków gospodarowania odpadami komunalnymi.

Przypominamy, iż z dniem 30 czerwca br przestaje istnieć dotychczasowy system gospodarowania odpadami, w którym to każdy właściciel nieruchomości winien był mieć zawartą umowę o odbiór, wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych z wyspecjalizowaną do tego celu firmą.

Od dnia 1 lipca br właścicielem odpadów komunalnych jest gmina i to wobec niej właściciele nieruchomości zamieszkałych będą wносить opłaty, w ramach których gmina odbierze, wywiezie i zagospodaruje odpady komunalne.

W zamian za uiszczaną opłatę gmina zobowiązana jest do odbioru każdego rodzaju i każdej ilości odpadów komunalnych – oznacza to, iż z dniem 1 lipca br właściciele nieruchomości zamieszkałych nie będą rozliczani w stosunku do ilości wyprodukowanych odpadów.

Stawki ustalone przez Radę Miejską Nowogardu trudno jest porównać ze stawkami ustalonymi w okolicznych gminach. Głównie ze względu na to, iż każda z gmin przyjęła różne metody jej ustalania. W większości są to jednak metody naliczania opłaty od osoby, co oznacza, iż najbardziej dotkliwą opłatą obarczone zostaną rodziny wielodzietne, bądź wieloosobowe, zazwyczaj najmniej zamożne w strukturze gospodarstw domowych.

W aspekcie gminy Nowogard badania statystyczne wykazują, iż najliczniejszą grupę stanowią rodziny 3 i 4 osobowe, a zatem głównie na tej grupie zbudowana została struktura opłat za gospodarowanie odpadami. Skalkulowana została ona w oparciu o analizę finansową funkcjonowania systemu opracowaną przez niezależnego audytora, firmę Westmor Consulting Włocławek oraz biorąc pod uwagę badania naukowe – jedyny dostępny dotychczas materiał porównawczy – opracowane przez pracowników naukowych Uniwersytetu Śląskiego (którzy badając populację aglomeracji śląskiej dowiedli, iż 4 osobowa rodzina wytwarza średnio 2,7 razy więcej odpadów niżeli gospodarstwo jednoosobowe).

Bezsprzecznym jest fakt, iż każda z metod ustalonych przez Sejm jest krzywdząca dla różnych grup społecznych. Metoda ustalania opłaty powiązana ze zużyciem wody krzywdziłaby nieruchomości jednorodzinne oraz wiejskie, gdzie zużycie wody jest nieporównywalne z gospodarstwami domowymi zamieszkującymi budynki wielorodzinne (podlewanie ogrodów, chów zwierząt, etc). Tak naprawdę metoda ta w gminie Nowogard byłaby niemożliwa do wprowadzenia, gdyż na dużej części terenów wiejskich nie ma sieci wodociągowej, a ewentualna opłata ryczałtowa związana ze zużyciem wody na mieszkańca byłby wysoce niesprawiedliwa.

Metoda ustalania opłat od powierzchni lokali byłaby natomiast krzywdząca dla lokali wysokometrażowych (domy jednorodzinne), ale i dla średniometrażowych (stara zabudowa poniemiecka), a zamieszkiwanych przez osoby samotne, gdyż to one płaciłyby najwięcej za odpady komunalne niezależnie od ilości osób je wytwarzających oraz faktycznego strumienia wytwarzanych odpadów.

Metoda liczona od osoby (w systemie ilość osób x stawka) byłaby zdecydowanie krzywdząca dla rodzin wielodzietnych – często z trudem zamykających miesięczny budżet

wydatków, a wręcz niesprawiedliwa w świetle przedstawionych wyżej wyników badań naukowych.

Pozostała zatem metoda ryczałtowa od gospodarstwa domowego, wybrana przez Radę Miejską Nowogardu. Ona również ma swoje wady, jednakże, jak wspomniano wyżej, jest, jak się wydaje najlepiej dostosowaną z dopuszczonych metod ustalania opłat za gospodarowanie odpadami ze wszystkich, które ustanowił ustawodawca – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Dlatego też wysokości opłat przyjętych w gminie Nowogard w głównej mierze oparte są o największą populację, czyli gospodarstwa określone w grupie 3-5 osobowe. To największa pod względem liczebności populacja mieszkańców Nowogardu.

Nie oznacza to jednak, iż pozostałe grupy zostały w analizie pominięte. Gmina Nowogard, pomimo olbrzymich problemów, które mają wszystkie gminy w Polsce z zastosowaniem się do przepisów Ustawy, postarała się zbudować system, który równo ma traktować wszystkich mieszkańców. To, w jakim stopniu ten wysiłek się powiedzie pokaże praktyka oraz wskażą sami mieszkańcy, których głos i informacje od nich płynące pomagały dotychczas i pomogą w przyszłości ukształtować funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami w gminie Nowogard.

Należy bowiem pamiętać, iż nie jest to system „wieczny”, ale system, który będzie ewoluował, zmieniał się, dostosowywał do potrzeb mieszkańców i specyfiki naszej społeczności. Jesteśmy otwarci na sugestie i każdą z nich traktujemy z należytym szacunkiem i uwagą. Analizujemy je i jeśli są one wartościowe, wprowadzamy do zastosowania.

Należy sobie bowiem zadać pytanie: dla kogo budowany jest ten system? Odpowiedź jest prosta, dla mieszkańców gminy, dla osób, które wytwarzają odpady komunalne. Należy zatem do nas samych, mieszkańców dopasować najwłaściwszy. Albowiem to nie metry sześcienne zużytej wody, to nie powierzchnia lokali wytwarzają odpady... Wytwarza je człowiek wskutek swojego bytowania. Każdy z nas wytwarza inny strumień odpadów i powinniśmy być obciążani właśnie na tyle, na ile jesteśmy w stanie ten strumień wytworzyć. Niestety w świetle nowych przepisów prawnych jest to niemożliwe, a do tego obowiązek ich wprowadzenia został nadany gminom.

Aby system mógł zacząć funkcjonować **każdy właściciel nieruchomości zobligowany jest do złożenia w Zarządzie Budynków Komunalnych deklaracji dotyczącej ustalenia ilości zamieszkujących nieruchomości osób**, a jednocześnie przyporządkowania do odpowiedniej grupy i ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami.

Właściciele i najemcy lokali w budynkach wielorodzinnych natomiast składają oświadczenie zarządcy wspólnoty, bądź spółdzielni mieszkaniowej, która na tej podstawie składa jedną zbiorczą deklarację gminie, w ramach której systemem zajmuje się wspomniany Zarząd Budynków Komunalnych.

Reasumując, Rada Miejska Nowogardu podjęła bardzo trudną i wymagającą głębokiej analizy decyzję o przyjęciu metody i stawek opłat za gospodarowanie odpadami. Pomimo faktu, iż wszyscy radni zgodni byli co do tego, iż nowy, narzucony przez Ustawodawcę system gospodarowania odpadami jest wadliwy i nie odzwierciedla potrzeb całego społeczeństwa, zdecydowali, iż najlepszą ze wszystkich czterech niewłaściwych metod, najbardziej dostosowaną do populacji gminy Nowogard jest metoda ryczałtowa od gospodarstwa domowego.

Jednego jesteśmy pewni, jakakolwiek metoda byłaby przez Radnych Rady Miejskiej przyjęta, każda z nich będzie krzywdząca dla różnych grup społecznych. Wobec struktury nowogardzkiego społeczeństwa nie ma metody sprawiedliwej, bowiem ani metoda naliczania opłat za wodę, ani od powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych, ani od osoby nie będzie odzwierciedlała faktycznego poziomu wytwarzania odpadów komunalnych.

Najlepszym sposobem na uniknięcie ogólnospołecznego problemu, byłoby pozostawienie dotychczas funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami, uszczelniając strumień odpadów wychodzących poza dotychczasowy system (lasy, rowy, pola...), jednakże jest to niemożliwe.

Ranking gmin województwa zachodniopomorskiego pod względem najniższych opłat za odpady*

Lp.	Gmina	Metoda	Miesięczny koszt wywozu odpadów dla 4 osobowej rodziny ** [zł]	
			zmieszane	segregowane
1.	Białogard	Od mieszkańca	40,00	28,00
2.	Karlino	Od mieszkańca	46,08	37,00
3.	Tuczno	Od mieszkańca	47,72	35,52
4.	Świdwin	Od mieszkańca	48,00	32,00
5.	Suchań	Od mieszkańca	49,20	35,96
6.	Myślibórz	Od mieszkańca	52,00	32,00
7.	Gryfino	Od mieszkańca	52,00	44,00
8.	Nowogard	Od gospodarstwa	53,00	41,00
9.	Rymań	Od mieszkańca	56,00	28,00
10.	Malechowo	Od mieszkańca	56,00	32,00
11.	Mirosławiec	Od mieszkańca	56,00	32,00
12.	Połczyn Zdrój	Od mieszkańca	56,00	36,00
13.	Czaplinek	Od mieszkańca	56,00	36,00
14.	Ińsko	Od mieszkańca	60,00	40,00
15.	Grzmiąca	Od mieszkańca	60,00	40,00
16.	Człopa	Od mieszkańca	60,00	40,00
17.	Kobylanka	Od mieszkańca	60,00	40,00
18.	Maszewo	Od mieszkańca	60,00	40,00
19.	Kalisz Pomorski	Od mieszkańca	60,00	32,00
20.	Chociwel	Od mieszkańca	61,48	45,44
21.	Wolin	Od mieszkańca	63,20	43,20
22.	Stepnica	Od mieszkańca	64,00	48,00
23.	Węgorzyno	Od mieszkańca	64,00	62,00
24.	Marianowo	Od mieszkańca	64,80	42,96
25.	Szczecin (W)	Od wody – zab. Wielorodzinna	66,60	52,20
		Od gospodarstwa – zab. jednorodzinna	85,00	57,00
26.	Wierzchowo	Od mieszkańca	68,00	44,00
27.	Golczewo	Od mieszkańca	68,00	48,00
28.	Wałcz	Od mieszkańca	70,04	58,36
29.	Dobra	Od mieszkańca	70,80	47,20
30.	Borne Sulinowo	Od mieszkańca	72,00	36,00
31.	Przybiernów	Od mieszkańca	72,00	38,00
32.	Przybiernów	Od mieszkańca	72,00	38,00
33.	Osina	Od gospodarstwa	72,00	44,00
34.	Ostrowice	Od mieszkańca	72,00	48,00
35.	Płoty	Od mieszkańca	72,00	48,00
36.	Nowe Warpno	Od mieszkańca	72,00	48,00

37.	Goleniów	Od mieszkańca	72,00	56,12
38.	Międzyzdroje	Od wody	72,00	54,00
39.	Radowo Małe	Od mieszkańca	74,04	46,28
40.	Kamień Pomorski	Od mieszkańca	79,44	61,12
41.	Police	Od mieszkańca	80,00	48,00
42.	Szczecinek	Od mieszkańca	84,00	56,00
43.	Łobez	Od mieszkańca	84,36	56,24
44.	Trzebiatów	Od mieszkańca	104,00	52,00

*Opracowano na podstawie uchwał opublikowanych w Dzienniku Urzędowym woj. Zachodniopomorskiego.

**Zestawienie uszeregowano na podstawie miesięcznego kosztu wywozu odpadów komunalnych zmieszanych w przeliczeniu na rodzinę czteroosobową.

***Dla metody od zużycia wody przyjęto średnią miesięczną ilość zużytej wody – 3m³ na osobę

Damian Simiński

Zastępca Burmistrza Nowogard - przewodniczący zespołu ds. do spraw opracowania i wdrożenia nowego systemu gospodarowania odpadami